

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Att. Marjun Egholm

Sendt til: KM@KM.dk

29. maj 2007

Vedrørende spørgsmål nr. 38 af 20. april 2007, Kirkeministeriets dokument nr. 328702

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2007-131-0005
Sagsbehandler
Maria Joost
Direkte 3319 3235

Ved e-post af 18. maj 2007 har Kirkeministeriet anmodet om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 38 af 20. april 2007 (KIU alm. del – spørgsmål 38) fra Folketingets Kirkeudvalg.

Spørgsmålet lyder:

”Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel fra Vejle Amts Folkeblad 18. april 2007 om fotografering af gravsten på kirkegårde, idet ministeren især bedes besvare følgende:

- Hvilke regler gælder, hvad angår retten til at fotografere gravsten på danske kirkegårde og efterfølgende at offentliggøre fotografierne på internettet?
- Hvilke regler gælder for kirkegårdskontorers mulighed for at udlevere kort over kirkegårdene og i den forbindelse at tillade fotografering af gravsten?
- Har et familiemedlem til afdøde, hvis gravsten er blevet fotograferet og offentliggjort på internettet, ret til at kunne kræve det pågældende fotografi fjernet fra hjemmesiden?
- Ministeren bedes vurdere, om han finder det etisk i orden at fotografere og offentliggøre gravsten på private hjemmesider?”

Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

1. Persondataloven¹ gælder bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. lovens § 1, stk. 1.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger som ændret ved lov nr. 280 af 25. maj 2001.

Begrebet ”personoplysninger” omfatter enhver information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede).

For så vidt angår oplysninger om afdøde personer fremgår det af lovens forarbejder, at sådanne oplysninger skal anses for personoplysninger. Dette indebærer, at allerede behandlede oplysninger, f.eks. registrerede oplysninger, efter personens død fortsat vil være omfattet af loven, hvis der ud fra en konkret vurdering fortsat er et beskyttelsesbehov – i hvert fald i en vis tid.

Dette indebærer også, at indsamling og efterfølgende behandling af oplysninger om afdøde skal opfylde lovens betingelser, hvis der foreligger et særligt beskyttelsesbehov, hvilket i praksis navnlig vil få betydning for behandling af følsomme oplysninger om afdøde personer.

2. Af persondatalovens § 2, stk. 3, fremgår det imidlertid, at loven ikke gælder for behandlinger, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

En slægtsforskers fotografering af gravsten og opbevaring samt registrering af billederne vil være undtaget fra lovens regler, hvis slægtsforskeren ikke videregiver oplysningerne til en kreds, der er bredere end slægtsforskerens nærmeste familie. I så fald følger det af tilsynets afgørelse gengivet i Datatilsynets årsberetning for 2000, s. 35f, at slægtsforskerens behandling af oplysninger om fysiske personer må betragtes som en aktivitet af rent privat karakter, jf. lovens § 2, stk. 3.

Datatilsynet har herved lagt vægt på, at slægtsforskning, som bliver udøvet i slægtsforskerens egen interesse eller for at informere den nærmeste familie, typisk må betragtes som en sædvanlig og legitim fritidsaktivitet.

Hvis billeder af gravsten offentliggøres, eksempelvis på internettet, kan forholdet ikke opfattes som en aktivitet af rent privat karakter. Kravene i loven for, hvornår videregivelse kan finde sted, skal derfor iagttages.

3. Oplysninger om en afdød persons navn, fødselsdato og dødsdato vil efter Datatilsynets opfattelse være almindelige ikke-fortrolige oplysninger, som er omfattet af persondatalovens § 6. Endvidere vil oplysninger om, at afdøde er begravet på en kirkegård tilhørende folkekirken ligeledes efter tilsynets vurdering være omfattet af lovens § 6, idet en begravelse her ikke forudsætter medlemskab af folkekirken.

Oplysning om, at afdøde er begravet på en kirkegård, som forudsætter medlemskab af et trossamfund, vil efter tilsynets vurdering være en oplysning om afdødes religiøse overbevisning, som derfor er omfattet af lovens § 7 vedrørende følsomme oplysninger.

4. Oplysninger omfattet af lovens § 6 kan bl.a. offentliggøres på internettet, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse

og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse. Det følger af lovens § 6, stk. 1, nr. 7.

I vurderingen kan det forhold, at oplysningerne allerede er offentligt tilgængelige på landets kirkegårde, indgå. Endvidere kan formålet (slægtsforskning, bevaring for eftertiden mv.) med indsamlingen af og offentliggørelsen af oplysningerne indgå i afvejningen.

Det er som udgangspunkt den dataansvarlige - dvs. den der ønsker at offentliggøre oplysningerne - som skal foretage denne interesseafvejning.

5. Persondataloven indeholder i kapitel 13 regler om privates anmeldelsespligt til Datatilsynet. Der er imidlertid ikke anmeldelsespligt ved behandling af almindelige – ikke følsomme – oplysninger om personers navne samt fødsels- og dødsdatoer.

En person eller virksomhed, der offentliggør sådanne oplysninger, skal derfor hverken foretage anmeldelse til Datatilsynet eller have tilsynets tilladelse til behandlingen.

Datatilsynet har derfor afvist en række anmeldelser, som er modtaget fra personer, der fører såkaldte ”gravstensregistre” på deres hjemmesider.

6. Selv om offentliggørelsen af oplysninger på internettet er omfattet af persondataloven, er der i sagens natur en række af lovens regler, som ikke finder anvendelse. Dette gælder bl.a. reglerne om de registrerede personers rettigheder, f.eks. oplysningspligt og indsigtret. Persondatalovens kapitler 8-10 om den registreredes rettigheder beskytter således alene de registrerede.

Heraf følger, at de pårørende ikke kan bruge disse regler som grundlag for et krav om at få fjernet eventuelle fotografier fra internettet. En konkret indsigelse fra en pårørende er imidlertid et forhold, der bør indgå i den interesseafvejning, som den dataansvarlige som nævnt skal foretage.

Pårørende vil endvidere kunne henlede Datatilsynets opmærksomhed på forhold vedrørende fotografierne, der opleves som krænkende i forhold til den afdøde. Datatilsynet har herefter mulighed for at vurdere, om der er grundlag for at se nærmere på sagen i relation til persondatalovens regler.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør